

eul\_wid: lea-aa

Ὀρφικά ποιήματα · Orphic Poems

## Proclamations-Stones

Προκηρύξεις περί λίθων

Period: Ἑλληνιστική Hellenistic

Dialect: Ἑπική Epic (Homeric)

Domain: Φιλοσοφία Philosophy

Format: Πραγματεία Treatise

### ὈΡΦΕΩΣ ΛΙΘΙΚΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ Λίθος κρύσταλλος ὁ πᾶσι γνώριμος.

- <sup>1</sup> Οὗτος ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τῆς κρυσταλλοειδοῦς καὶ διαυγοῦς ὀψεως. Ἔχει δὲ καὶ φυσικὰς ἐνεργείας τοιαύτας· εἴ τις αὐτὸν ἐπάνω θείῃ κατὰ ξηρῶν δάδων ἢ καὶ ἄλλης τινὸς ὕλης εὐπρήστου καὶ ταχέως ἀντιλαμβανομένης πυρός, ὁ δὲ ἥλιος ἐξ ἐναντίας αὐτὸν ταῖς ἀκτῖσι περιαστράψει, πρῶτον μὲν ὀλίγην τινὰ καὶ οὗτος ἀκτῖνα πρὸς τὴν παρακειμένην ὕλην ἐκπέμπει· ἔπειτα καὶ καπνὸν ἐγείρει, μετὰ δὲ τοῦτο καὶ φλόγα πολλήν. Καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν πῦρ ὠνόμαζον καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων. Τὸ δὲ θαυμαστότερον ὅτι καὶ αὐτὸν τὸν τῆς φλογὸς αἴτιον λίθον ἀρπάζων τις ἐκ τῆς ἀναφθείσης ὕλης καὶ ταῖς χερσὶ κρατῶν ψυχρὸν εὐρίσκει καθὼς τὸ πρότερον. Φασὶ δὲ ὅτι καὶ τοῖς νεφροῖς περιδεθεὶς τὸν νοσοῦντα τούτους ἰᾶται. Λίθος γαλακτίτης, ὃν καὶ τινες τῶν παλαιῶν οἱ μὲν ἀνακτίτην, οἱ δὲ λήθαιον ἀπεκάλεσαν, ἀλλὰ γαλακτίτην μὲν ὅτι τριβόμενος ἰχώρ ἀπορρέει καθάπερ γάλακτος, ἀνακτίτην δὲ καὶ λήθαιον, ὅτι φορῶν τις αὐτὸν καὶ προσιών τοῖς οἰκείοις δεσπόταις καὶ ὁμιλῶν εὐμενεῖς αὐτοὺς εὐρίσκει καὶ λήθην λαμβάνοντας τῶν αὐτοῦ πολλάκις κακῶν· ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες προσιόντες τοῖς ἱεροῖς τῶν θεῶν αὐτὸν ἐφόρουν ὥς δι' αὐτοῦ τὸ θεῖον ἐξιλεούμενοι. <sup>[5]</sup>
- <sup>2</sup> Ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν τινὰ ἐνεργείαν· αἰγῶν ἢ προβάτων πολλάκις ἀποσβεννυμένων καὶ λειπομένων τοῦ γάλακτος, εἴ τις αὐτὸν τρίψας τε καὶ λεάνας καὶ μετὰ ἄλμης μίξας ἐπιρρανεῖ τὸ ποιμνίον ἐπιμελῶς, εὐροίαν αὐτοῖς προξενήσει τοῦ γάλακτος ὥστε τὰς μητέρας σκιρτώσας μεθ' ἡδονῆς παρέχειν τοῖς ἑαυτῶν γεννήμασι τοὺς μαστούς. Λέγουσι δὲ καὶ γυναῖξιν τὸ αὐτὸ δύνασθαι ποιεῖν πρὸς γαλακτοτροφίαν τριβόμενος καὶ πινόμενος. Ἀλλὰ καὶ περιουχένιος τοῖς νηπίοις καταδεσμούμενος ἀπείργει, φασί, πάντα φθόνον, καὶ ἄνοσον καὶ ἀνεπιβούλευτον διαφυλάσσει τὸ νήπιον, καὶ ὅτι τὸν τοῦτον φοροῦντα βασιλεῖς αἰδοῦνται καὶ δῆμοι καὶ δικασταὶ καὶ ἄρχοντες καὶ ἀπλῶς ἡδὺς τοῖς πᾶσι δοκεῖ, κἂν ἀλλότριοι καὶ ἐθνικοὶ τύχωσιν. Ἔστι δὲ τὴν χροιάν ἔντεφρος, ἀρμόζει δὲ καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν ἔλκη καὶ ρεύματα τριβόμενος καὶ μετὰ ὕδατος ἀλειφόμενος. Λίθος εὐπέταλος ὁ καὶ δενδραχάτης ὠνόμασται δὲ οὕτως ὅτι καθάπερ πέταλα δένδρων ἐν αὐτῷ διαφαίνονται μετὰ κλάδων συνεχεστέρων. <sup>[20]</sup>
- <sup>3</sup> Ζῶνας διαφανεῖς ἔχει ἐν ἑαυτῷ. Ἔχει δὲ καὶ ἕξωθεν μέρος τι μέλιτος χρῶμα καὶ ἕτερον κηροῦ εἶδος, ἔσωθεν δὲ ὑπόλευκα διαφανέστατα δενδρόφια. Ἀρμόζει δὲ τοῖς οἰκονομοῦσι πράγματα· πιθανὸν γὰρ καὶ εὐπορον τὸν ἐγχειροῦντα ποιεῖ. Συμβάλλεται δὲ καὶ τοῖς ἐν ἀγρῷ σπεύρουσι·

περιτιθέασι αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρα ἢ εἰς τὸν τράχηλον· τοῦτον ἔχων σπορεὺς πολυπλασίονα γεωργήσει. Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν μεγάλας ὠφελείας ἔχει ὁ λίθος. Ὡς μὴν καὶ εὐπορίαν δίδωσι τῷ φοροῦντι. Χάρασσε δὲ εἰς τὸν λίθον Ἑρμῆν τέλειον τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ βαλάντιον φέροντα τῇ δὲ δεξιᾷ βιβλίον, πρὸς δὲ τοῖς ποσὶ κυνοκέφαλον τὰς χεῖρας ἐκτείνοντα ὥσπερ εὐχόμενον. Λίθος ἐλαφοκερατίτης· ὠνόμασται δὲ καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς θεᾶς· ἐλάφου γὰρ ἔοικε κέρατι καὶ οὐκ ἂν εὐκόλως τις διαγνοίῃ ὁρῶν πότερον ἢ κέρας ἐστὶν ἢ λίθος πρὸ τοῦ καὶ τῇ χειρὶ κρατῆσαι τοῦτον καὶ ἐκ τῆς ἀντιτυπίας τε καὶ σκληρότητος κατὰ ἀλήθειαν ἐπιγινῶναι. <sup>[5]</sup>

4 Θαυμαστὴν δὲ τούτου φασὶ τὴν ἐνεργείαν. Εἰ γὰρ τις αὐτόν, φασί, κατατρίψας καὶ μίξας ἐλαίῳ φαλάκρας ἐπιχρίσειε, συνεχέστερον ἀναβλαστήσουσι τρίχες νέαι καὶ κομητῆς ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ φαλακροῦ φανήσεται. Ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς νεονύμφοις ἔρωτα πρὸς ἀλλήλους ἐμποιεῖ καὶ ὁμοφροσύνην φορούμενος καὶ διαφυλάττει τοὺς πόθους αὐτοῖς μέχρι γήρως. Λίθος ὁ καλούμενος ζαμπίλαπις, ὅστις φύεται μὲν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν ρευμάτων αὐτοῦ γυμνούμενος φανεροῦται. <sup>[10]</sup>

5 Περιδεσμούμενος δὲ ταῖς ἀμπέλοις πολυσταφύλους αὐτὰς καὶ εὐφόρους παρασκευάζει. Λίθος ἱάσις, ὁ καὶ πᾶσι πρόδηλος. <sup>[5]</sup>

6 Χρήσιμος δὲ καὶ οὗτος, ὥς φασι, ταῖς ἀρούραις πρὸς εὐφορίαν. Ἀλλὰ καὶ ὑετόν, ὥς λέγουσιν Ἕλληνες, ἐξ ἀνομβρίας κατάγειν ἐπὶ ταύτας. Δύναται καὶ ἀποτρέπειν ἐπιληψίαν, καθὼς καὶ οἱ πολλοὶ μαρτυροῦσιν. Λίθος λυχνίς ὁ καὶ λυχνίτης λεγόμενος. <sup>[5]</sup>

7 Τοῦτον δὲ πολυωφελέστατον εἶναι λέγουσι. Καὶ γὰρ ἀποκωλύειν χαλάζας καὶ πᾶσαν φθορὰν ὅσαι γίνονται κατ' ἀγρούς. Ἀλλὰ καὶ, ὥσπερ ὁ κρύσταλλος, καὶ αὐτὸν ἄνευ πυρὸς φλόγα πέμπειν. Ἐχειν δὲ καὶ ἐναντίας δυνάμεις. Παφλάζοντος μὲν γὰρ τοῦ λέβητος ἐπιρριπτούμενον ἐν αὐτῷ ὑποχλιαίνειν αὐτόν. Τούναντίον δὲ ψυχροῦ τυγχάνοντος ταχύτερον τοῦτον παρασκευάζειν ζέειν τε καὶ ἀναπαφλάζειν. Λίθος τοπάζιος, ὃς καὶ τόπαζος καλεῖται. <sup>[5]</sup>

8 Οὗτος τίμιός ἐστι καὶ πολύτιμός διὰ τὸ σπανίως εὐρίσκεσθαι. Γεννᾶται δὲ ἐν τῇ Ἰνδικῇ. Ὅμοιος δὲ ἐστὶ τῷ κρυστάλλῳ, ἕξαυγος καθὰ καὶ ὁ κρύσταλλος. Ὁ μέντοι τοπάζιος ἐστὶ χλωρός, οὐ λίαν ὀικῶς σεύτλου χροῖα, στιβαρός, πυκνός, διαυγής. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρσην, ὁ δὲ θηλυκὸς ἐλαφρότερος τὰς τε ἀκτῖνας πρὸς τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου ἡδυτέρας βάλλει παρὰ τὸν ἄρσηνα. Ἐπὶ πάντων δὲ καθόλου εἷς ὁ σκοπὸς πρόκειται τῶν τε ἀρσενικῶν καὶ τῶν θηλυκῶν λίθων. Δέον οὖν τοῖς μὲν ἄρσεσι τὸν ἀρσενικὸν διδόναι φόρον, ταῖς δὲ θηλείαις τοὺς θηλυκοὺς. Λαβὼν οὖν τὸν προκείμενον λίθον ἐπιχάραξε αὐτῷ Ποσειδῶνα ἐν ἄρματι ἵπικῳ ἐστῶτα καὶ τῇ μὲν εὐωνύμῳ τὰς ἡνίας κρατοῦντα τοῦ ἁρματος, τῇ δεξιᾷ δὲ ἀσταχύας, ἔστω δὲ ἐπ' αὐτῷ καὶ ἡ Ἀμφιτρίτη. Οὗτος τελεσθεὶς καὶ φορούμενος πολλὴν ἀγάπην περιποιεῖται τοῖς ἔχουσι καὶ πολλῶν ἀγαθῶν δοτὴρ γίνεται. Ὡς δὲ καὶ κατὰ θάλατταν ἀκίνδυνον τὸν φοροῦντα διατηρεῖ, καὶ κέρδη μεγάλα διὰ τὰς ἐμπορίας περιποιεῖται. Ἀλλὰ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς νοσοῦσιν, ὥστε πᾶσαν ὀφθαλμίαν ἰᾶσθαι. Οὐδὲν δὲ ἕτερον ἀξιόλογον ἱστορεῖται περὶ αὐτοῦ. Φυλακτήριον δὲ ἐστὶ κράτιστον. Καὶ πρὸς ὑδρομαντείας ἄκρως ποιεῖται. Ἐὰν δὲ τις σταφυλῆς θαλασσίας οἶνον πῖη καὶ εἰς μανίαν περιτραπῇ τρίψας τὸν λίθον ἐπὶ ἀκόνῃ μεθ' ὕδατος δίδου τῷ μαινομένῳ· περίψον δὲ αὐτῷ τὸν τράχηλον τὸν λίθον καὶ ἰαθήσεται. Ἐπίχαριν δὲ τὸν φοροῦντα τοῖς ὁμιλοῦσι ποιεῖ, καὶ ῥητορικώτερον ἐν τοῖς λόγοις. Λίθος ὀψιανός. <sup>[25]</sup>

9 Οὗτος τὴν κλῆσιν ἔλαχεν ἀπὸ τοῦ ἐξ αὐτοῦ προβλέπειν καὶ προμαντεύεσθαι τοὺς παλαιοὺς τὰ μέλλοντα. Τρίβοντες γὰρ αὐτόν καὶ ἅμα τῇ εὐωδεστάτῃ σμύρνῃ μιγνύντες καὶ κατὰ πυρὸς ἐπιρραίνοντες πρὸς τὰς κινήσεις αὐτοῦ καὶ τὰ ἄλματα καθάπερ ἐκ τοῦ ἁλματος καὶ οἱ ἡπατοσκόποι τῶν μελλόντων κατεστοχάζοντο. Λέγουσι δὲ αὐτόν καὶ νεύρων χαλεπὰ πάθη

ἰᾶσθαι ἐπιπασσόμενον καὶ ἐπαλείφειν λεπίδας. Λίθος χρυσόθριξ, ὁ καὶ τοῦ ἡλίου καλούμενος.  
[5]

- 10 Διπλοῦς οὗτος τὸ εἶδος, ὁ μὲν εἰκῶς κρυστάλλω, πλὴν ὅσον καθάπερ ἀκτῖνες τινες ἢ τρίχες αὐτῷ ἐμπεφύκασιν, ὁ δὲ τῷ χρυσολίθῳ κατὰ πᾶν ὅμοιος, πλὴν ὅσον καὶ αὐτῷ καθάπερ ἀκτῖνες αἱ τρίχες περιαυγάζονται. Διὸ καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τριχῶν αὐτοὺς χρυσότριχας ὠνόμασαν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἡλίου λίθους. Φορούμενοι δὲ οὗτοι, φασίν, εὐπρεπεστέρους καὶ σεμνοτέρους τοὺς ἀνθρώπους ποιοῦσι καὶ παρὰ πᾶσιν αἰδοῦς ἀξίους. Λίθος μάγνης, ἡ καὶ μαγνητὶς λεγομένη, ἥστινος τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν καθ' ἐκάστην ὁρᾶν ἔστιν ἔλκουσαν διὰ τοῦ ἀέρος τὸν σίδηρον πρὸς ἑαυτὴν ὥσπερ ἐρῶσαν αὐτοῦ καὶ τοῦτον πρὸς ἑαυτὴν ἀρπάζουσιν. [10]
- 11 Ταύτην φασὶ διακριτικὴν ἔχειν δύναμιν τῆς τε καθαρευούσης γυναικὸς ἀπ' ἀλλοτρίου ἀνδρὸς καὶ τῆς μοιχευομένης. Εἰ γάρ τις αὐτὴν λαθραίως ὑπὸ τὰ στρώματα θείῃ, ἡ μὲν καθαρὰ τε καὶ φίλανδρος εἰς ὕπνον κατενεχθεῖσα φυσικῇ τινι δυνάμει τῆς λίθου τάς τε χεῖρας ἀπλοῖ πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ περιφύεται. Ἡ δὲ πόθοις ῥυπαροῖς καὶ ἀλλοτρίοις κατεχομένη ἀφυπνῶσασα τῆς κλίνης ἀπαράσσεται καὶ καταπίπτει. Ἀλλὰ καὶ δύο ταύτην ἀδελφῶν φοροῦντων πάσης ἔριδος αὐτοὺς ἀπαλλάττει καὶ φιλονεικίας, καὶ ὁμόνοιαν ἐμποιεῖ. Καὶ πρὸς τὸ θέλξαι δὲ καὶ πείσαι λαὸν ἐπιτηδειοτάτῃ βασταζομένη ἢ καὶ φορουμένη κατὰ τοῦ στήθους. Καὶ ἄλλας πλείστας ἔχει δυνάμεις. Ἔστι δὲ καὶ πρὸς ἀγωγὴν γυναικῶν χρήσιμος καὶ πρὸς συστάσεις λαμπρῶν ἀνδρῶν, πρὸς δὲ τὰς ἐμπορίας πάσας κερδέμπορος. Ἐὰν γυνὴ αὐτὴν φορῇ, ἐρασθήσεται αὐτῆς ὃν ἂν βουληθῇ. Ἐπιχάρασσε δὲ τῷ λίθῳ Ἀφροδίτην ἔλκουσαν ἄνδρα ἀπὸ τοῦ κρασπέδου τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ, τῇ δὲ δεξιᾷ δεικνύουσιν μῆλον. Οὗτος ὁ λίθος ὁμόνοιαν πολλὴν ποιεῖται ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ καὶ ἀδελφοῖς καὶ φίλοις, ἔτι δὲ καὶ πρὸς πάντας ἐπιχαρίτους, εὐπειθεῖς παρασκευάζει τοὺς φοροῦντας αὐτὸν καὶ εὐομίλους ποιεῖ. Ῥήτορσι δὲ ἄκρως ἐνεργεῖ καὶ τοῖς δημηγοροῦσι καὶ τοῖς διὰ λόγων ἀγωνισταῖς. Πειθῶ γὰρ ποιεῖ καὶ εὐπρέπειαν, καὶ λόγων εὐρετικός ἐστι. Νίκην δὲ καὶ δύναμιν πᾶσι δίδωσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν μάγων γινόμενα εὐθετεῖ καλῶς. Λίθος ἡ ὀφιητὶς. [30]
- 12 Αὕτη τριβομένη, φασίν, καὶ ἐπιπασσομένη πᾶσιν ἔλκεσί τε καὶ τραύμασιν ὑγείας περιποιητική. Λίθος ὀφίτης ἕτερος.
- 13 Οὗτος ἀπὸ τοῦ ἀντιφάρμακον εἶναι τῶν ὄφεων ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὠνόμασται. Καὶ ὀφθαλμοῖς δὲ ἀμβλυωποῦσιν ὀξυωπὶαν παρέχει καὶ κεφαλαλγίαν παύει καὶ βαρυηκοίαν καθαίρει οὕτως ὥστε καὶ λεπτῆς ὁμιλίας τὸν φοροῦντα τοῦτον λοιπὸν ἀκούειν δύνασθαι. Φασὶ δὲ καὶ τὸν ἀκίνητον πρὸς ἀφροδίσια καὶ ἡλίθιον ὑπὸ τούτου πρὸς κίνησιν καὶ ἐπιθυμίαν ἔρχεσθαι. Καὶ θυμιώμενον δὲ ἐρπετὰ πάντα διώκειν, οὐ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρωθεν ἐκ φωλεῶν αὐτῶν. Λίθος ὀστρίτης καλούμενος τριβόμενος καὶ σὺν οἴνῳ πινόμενος ὀδυνήφατος, ἤγουν παντὸς ἀλγήματος καταπαύων ὀδύνας. [10]
- 15 Ἀδελφὴ τούτοις καὶ ἡ ἐχίτις, ἀπὸ τῆς ἐχίδνης ὀνομαζομένη, ἥτις καὶ τοῦ παλαιοῦ, φασί, Φιλοκτήτου τὸ σκέλος ἰάσατο κατὰ τοῦ ἐν αὐτῷ τραύματος τοῦ πολυετοῦς καὶ ἀνιάτου συνεχέστερον ἐπιπασσομένη. Λίθος ὁ σιδηρίτης, ὃν καὶ τινες ἔμψυχον ὀρείτην καλοῦσιν· ὠνόμασται δὲ καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ τὸν τόπον εὐρέσεως, εὐρίσκεται μὲν γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσιν.
- 16 Ἔστι δὲ τὴν μὲν θέσιν στρογγύλος ἢ καὶ ὡς ὑποστρογγύλος, τὴν δὲ φύσιν τραχύς, στιβαρός, μελανόχροος καὶ πυκνός. Καὶ πάντοθεν δὲ αὐτὸν περιέχουσιν ἱνες ὅμοιαι ῥυτίσιν ἢ καὶ γραμμαῖς. Τοῦτον πρὸς ἀποτροπὴν πάντων τῶν ἐρπετῶν φασὶ χρησιμώτατον εἶναι καὶ οἱ γε τὴν Λιβυὴν τὴν ἄνυδρον καὶ ἰοβόλων γέμουσαν διερχόμενοι τοῦτον φοροῦντες καὶ ὥσπερ

καθοπλιζόμενοι διὰ μέσων τῶν ἰοβόλων πορεύεσθαι κατετόλμων. Φασὶ δὲ καὶ μαντικὸν εἶναι, καὶ τινα νηστεύοντα καὶ καθαίροντα ἑαυτὸν, καὶ τοῦτον δὲ αὐτὸν τὸν λίθον καθαροῖς ὕδασι ἀπονίπτοντα ἀλλὰ καὶ λευκοῖς λίνις περιελίττοντα, εἴτα καὶ λύχνους ἀνάπτοντα ἐξαίφνης ἀκούειν ὥσπερ νεογενοῦς τινος βρέφους φωνὴν καὶ πυνθανομένου τινος ἀποκρίνεσθαι, ἔπειτα πρὸς τὸ τέλος καθάπερ ἔμψυχον ἀποπνέειν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ἑλλήνων παῖδες οἱ τοῖς κτίσμασι λατρεύειν ἐθέλοντες καὶ δαιμονίων φωνῶν ἀκούειν σπουδάζοντες. Ἡμεῖς δὲ τοῦ μὴ καὶ ταῦτά τινας ἀγνοεῖν ἔνεκα παραθέντες ἐνταῦθα καὶ ταῦτα πρὸς τὰ λοιπὰ βαδιούμεθα. Ὅσα γάρ φασι τὰς ρίζας τῶν βοτανῶν δύνασθαι, τοσαῦτα καὶ τὰς τῶν λίθων φύσεις. Τοσαύτην γὰρ δὲ φασι δύναμιν τοῦτον τὸν σιδηρίτην ἔχειν, ὥστε καὶ πάντα τὰ ἔρπετὰ παμπληθεῖ κατὰ τινος ἐφορμῶσι, διὰ μέσου τούτων ἀβλαβῇ τὸν φοροῦντα τὸν λίθον τοῦτον πορεύεσθαι, οὐκ ἀβλαβῇ δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ φυγαδευτήν· εὐθὺς γὰρ αὐτὰ πάντα πρὸς φυγὴν ὁρμαῖσθαι μὴ φέροντα τὴν φυσικὴν αὐτοῦ πνοὴν τε καὶ δύναμιν. Πολλάκις δὲ τις καὶ ἐν κυνηγησίῳ σχολάζων καὶ ἐν ἐρήμοις ἢ ὄρεσι καθεύδειν ἀναγκαζόμενος μέσον τῶν θανασίμων ὄφρων καὶ σκορπίων οὐδὲν ἐξ αὐτῶν πείσεται τοῦτον ἐπιφερόμενος. Καὶ ὀφιοθήκτοισι δὲ πᾶσιν ἐπιπασσόμενος, ἀλλὰ καὶ τραύμασι παντοίοις, εἴτε ἀπὸ ξιφῶν, εἴτε καὶ ἀπο ἐτέρων τινῶν αἰτιῶν, ἀλεξιφάρμακον γίνεται. Καὶ στείραις δὲ γυναιξὶ περιδεσμούμενος εὐτοκίαν παρέχει. Λίθος γαγάτης. <sup>[35]</sup>

17 Τὸ αὐτὸ καὶ τοῦτόν φασι δύνασθαι, καπνιζόμενον φεύγειν αὐτοῦ τὴν πνοὴν τὰ ἰοβόλα πάντα. Ἔστι δὲ τὴν μὲν χροιάν αἰθαλώδης ὡς τέφρα, τὴν δὲ θέαν οὐ μέγας, ἀλλὰ πλατύς. Ἀνάπτεται δὲ ταχέως ὥσπερ ἡ πεύκη καὶ βαρεῖαν ἀποπέμπει πνοὴν ὥσπερ εἰ ἀσφάλτου. Καὶ διακριτικὸν δὲ φασιν αὐτὸν τῆς ἱερᾶς νόσου· τούτους γὰρ ὀσφραινομένους αὐτοῦ καὶ μὴ φέροντας κατὰ γῆς εὐθὺς πίπτειν, καὶ γυναικας δὲ νόσους κρυφίους ἰᾶσθαι θυμωμένου δεχομένης αὐτοῦ τὴν πνοὴν καὶ τοὺς πονηροὺς ἰχῶρας τοὺς ἔσωθεν τῶν σπλάγχνων αὐτῶν ἐκχέουσας. Ἐρπετὰ δὲ ὁμοίως τοῖς πρὸ αὐτοῦ διώκειν καὶ ἄλλα τινὰ θαυμαστὰ τοῦτον ἐργάζεσθαι. Γεννᾶται δὲ ἐν Λυκίᾳ κατὰ τὴν πρὸς θάλασσαν εἰσβολὴν ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Γάγαν. Λίθος ὁμώνυμος τῷ ἔρπετῳ σκόρπιος, ὅστις κατὰ σκορπίων ἔχει, φασί, τὴν δύναμιν. <sup>[10]</sup>

19 Λίθος ὁ λεγόμενος κορσίτης. Ὠνόμασται δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ κόρση τούτεστιν ἀνθρωπεῖα κεφαλῇ εἰοικέναι. Τοῦτον δὲ φασι τριβόμενον μετὰ σκορόδου καὶ πινόμενον ἀλεξιφάρμακον τῶν ὑπὸ σκορπίου δηγμάτων γίνεσθαι. Καὶ μετὰ ῥοδίνου δὲ ἐλαίου χριόμενον τὰς περιαιχενίους ὁδύνας παύειν, καὶ μετὰ μέλιτος κερνάμενον καὶ πινόμενον καθαρτήριον γαστρὸς γίνεσθαι, καὶ ὑδέρους δὲ κενοῦν καὶ βουβῶνας ἰᾶσθαι. Λίθος κοράλιος. <sup>[5]</sup>

20 Καὶ τοῦτόν φασι πρὸς ἀσπίδας μάλιστα καὶ πρὸς ἀσπίδων δήγματα χρησιμώτατον καὶ ἀποτρόπαιον εἶναι. Θαυμάσιον δὲ οἷον ἱστοροῦσι περὶ αὐτοῦ. Ἐκ γὰρ ἐτέρου εἶδους πρὸς ἕτερον μεταφέρεσθαι. Χλωρὴν μὲν γὰρ πρῶτον βοτάνην φύεσθαι καὶ οὐδὲ ἐν τῇ χέρσῳ, ἀλλ' ἐν τῇ θαλάσῃ καθὰ καὶ τὰ βρύα. Πρὸς δὲ τὸ γῆρας ἤκουσαν καὶ μαραινόμενὴν τὰ μὲν φύλλα περιμαραίνεσθαι τε καὶ καταβαλεῖν. Αὐτὴν δὲ ἐν τοῖς βάθεσι νήχεσθαι ἐλαφρὴν, μέχρις ἂν πρὸς τὴν χέρσον ἀπὸ τῶν κυμάτων ἀποπτυσθῇ. Ἐπὰν δὲ καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀέρος ἀναπλησθῇ, ξηραίνεσθαι καὶ στερεοῦσθαι μᾶλλον. Ἐγχρονίζουσιν δὲ πλέον ἀποπετροῦσθαι καὶ ταῖς χερσὶ τριβομένην τελείως λίθον εὐρίσκεσθαι. Τὸ δὲ σχῆμα φυλάττειν τὸ ἐξ ἀρχῆς, οἷον ὅτε ἦν βοτάνη, τῶν τε κλάδων καὶ τοῦ φλοιοῦ καὶ εἶναι καθαπερὶ θάμνον ἢ καὶ δενδρῦδιον λίθινον ἀκριβῶς, ὥστε καὶ τέρψιν ἔχειν τοῖς θεωμένοις οὐκ ἄχαριν. Λέγουσι δὲ αὐτῷ καὶ ἐτέρας τινὰς ἐνεῖναι θείας δυνάμεις. Ἐκ τε γὰρ πολεμίων καὶ μάχης ἀβλαβῇ τὸν φοροῦντα διαφυλάττεσθαι καὶ μακρὰν δὲ τινα κατ' ἔρημον στελλομένην πορείαν, καὶ φυλακτήριον εἶναι καὶ παντὸς κακοῦ ἀποτρόπαιον, καὶ κινδύνους δὲ διαδιδράσκει ληστῶν. Ἐὰν δὲ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς μάχαις ἐπὶ χεῖρας τοῦτον κρατῇ, ἔσται φυλακτήριον ἀνίκητον καὶ ἐπιτευκτικὸν καὶ καταπληκτικὸν καὶ ἄφοβον. Ἐκλήθη δὲ οὗτος καὶ ὑπὸ τινων γοργόνιος, διὸ εἰς αὐτὸν εἰσχαράσσουσι Γοργόνα

καὶ κατακλείουσιν ἐν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ. Καὶ τελεσθεὶς ἐστὶ μέγιστον φυλακτήριον πρὸς πάντα φόβον καὶ ἐπήρειαν πονηρῶν ἀνθρώπων καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις πρὸς ἐφόδους πονηρῶν καὶ πρὸς ἐρπετὰ παντοῖα· ἔστι γὰρ ὁ λίθος Ἑρμοῦ. Ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνείρων καὶ φαντάσματα ἀπωθεῖται τῇ ἰδίᾳ ἀντιπαθείᾳ. Μέγιστον δὲ φυλακτήριον καὶ πρὸς ὀργὴν δεσπότητος γλυφέντος ἐν αὐτῷ ζωδίου Ἑκάτης ἢ Γοργόνος προτομῆς. Ὁ φορῶν δὲ αὐτὸν οὐδέποτε ὑπὸ φαρμάκων ἀλώσεται οὔτε ὑπὸ κεραυνοῦ ἢ ἀστέρος πληγήσεται ἢ πονηροῦ δαίμονος. Ἄλυπον δὲ ποιεῖ τὸν φοροῦντα αὐτόν, ἀλλὰ καὶ μiasμάτων πάντων καὶ καταδέσμων καθαρτήριον ὑπάρχει. Ἐν οἴκῳ δὲ ὁ λίθος δαιμόνων καὶ φαντασμάτων καὶ κεραυνῶν ποιεῖται δίδωξιν. Πινόμενον δὲ μετ' οἴνου ἀκράτου μάλιστα προφυλακτικὸν παντοίων φαρμάκων γίνεσθαι. Καὶ σπλῆνα μὲν τήκει σὺν ὕδατι πινόμενος καὶ πρὸς ἀναγωγὰς αἵματος ἐνεργεῖ. Ἀναπληροῖ δὲ καὶ σαρκῶν κοιλώματα. Ἀλλὰ καὶ τοῖς πλέουσι σωτήριον εἶναι, ἐὰν δὲ ἐν πλοίῳ αὐτὸν σχίσας τὸ καλούμενον καλχήσιον ἐμβάλης σὺν δέρματι φώκης, φυλακτήριον ἔσται ἄριστον καὶ παντὸς κινδύνου καὶ ναυαγίου ρύεσθαι. Ἀντιπάσχει γὰρ ἀνέμοις, κλύδωσι καὶ ἀκαταστασίαις παντοίαις. Ἀλλὰ καὶ τριφθεὶς λεπτῶς καὶ μιχθεὶς μετὰ σπέρματος καὶ σπαρεῖς ἐν τῇ γῇ ἀπωθεῖται ἀπὸ τῆς ἀρούρας πᾶσαν βλάβην καὶ πάντα φθοροποιὸν χειμῶνα. <sup>[45]</sup>

20 (50) Λέγουσι δὲ αὐχμοῦ καὶ χαλάζας καὶ πάντων τῶν τοιούτων ἀποτρεπτικὴν ἔχειν ἀλλὰ καὶ τῶν καταβιβρωσκόντων πάντων καὶ λυμαιομένων τοῖς λήνιοις ἀναλωτικὸν καὶ φθαρτικὸν γίνεσθαι, σκωλάκων τε καὶ ἰπῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀερίων, ἐρυσίβης καὶ ἀκρίδος καὶ βρούχου ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν πρηστήρων, κεραυνῶν καὶ ἐν ἀμπέλοις δὲ καὶ ἐλαιῶσι τὸ αὐτὸ ποιεῖ σπαρεῖς. Λίθος ἀχάτης. <sup>[55]</sup>

21 Οὗτος παντοῖος μὲν τὴν μορφήν, πολυχρώματος γὰρ ἐστὶ καὶ πη μὲν ἰάσπιδι προσεοικώς, πη δὲ τῷ σαρδίῳ, πη δὲ τῷ σμαράγδῳ, καὶ τοῦ μὲν ἰάσπιδος τὸ ὑέλῳδες ἔχει, τοῦ δὲ σαρδίου τὸ αἱματῳδες, τοῦ δὲ σμαράγδου τὸ αἰγλήεν τε καὶ λαμπρόν. Ἄλλοτε δὲ καὶ τὸ φοινικοῦν καὶ ἐρυθρὸν ἐν αὐτῷ καὶ οἶον μιλτῳδες, ἀλλὰ καὶ χαλκῷ τὸ χρῶμα πολλάκις ἔοικεν, ἔστι δὲ ὅτε καὶ μῆλῳ. Πάντων δὲ προκρίνουσι μάλιστα τὸν εἶδος ἔχοντα λίαν ἐρυθρὸν καὶ αἱματῳδες, ὃν καὶ δάφοινον καλοῦσι, ἀφ' οὗ καὶ λεοντοδέρην τινὲς αὐτὸν καλοῦσι τῶν παλαιῶν. Τοῦτον δὲ αὐτὸν καὶ κατάστικτον εἶναί φασιν ὥσπερ τὸν λέοντα φολίσαι πυρσαῖς, ἢ καὶ ποικίλαις ἀναμειγμέναις ἐχούσαις καὶ λευκάς καὶ μελαίνας καὶ χλοεράς. Τοῦτον τοῖς σκορπιοδῆκτοις ὠφελιμώτατος εἶναι. Εἰ γάρ τις καὶ ψυχορραγῶν τύχοι παρὰ τοῦ τραύματος καὶ περιαρτήσῃ τοῦτον περὶ αὐτῷ ἢ καὶ ἐπιπάσσει μάλιστα συγκόψας, αὐτίκα κατὰ βραχὺ τὰς ἀλγηδόνας ἀπομαρανεῖ καὶ σώσει τὸν κάμνοντα. Ἔστι δὲ καὶ ἐρωτικός, ὥς φασιν, καὶ τίθησιν ἐπιθυμητοὺς ἄνδρας τε γυναιξὶ καὶ γυναῖκας ἀνδράσι περιεπτόμενος, καὶ θέλγειν δὲ πάντας ἱκανώτατος ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῶν αἰτήσεων μὴ ἀποτυγχάνειν, ποιεῖν. Καὶ πρὸς πᾶσαν νόσον ἀπλῶς εὐρίσκεσθαι χρησιμώτατος, ἐξαιρετῶς δὲ πρὸς τε τριταίους καὶ τεταρταίους καὶ πᾶν τοιόνδε γένος νοσημάτων. Σημεῖον δὲ τῆς τούτου δυνάμεως κάκεῖνο ποιοῦνται· ἐνεψομένοις γὰρ κέρασιν ἢ καὶ ὀστέοις ἐμβάλων τις αὐτὸν ἐπ' ὀλίγον, εἴτα καὶ ἀνασχόμενος εὐρήσει πάντα ῥαδίως τηκόμενα. Λίθος ὁ αἱματίτης, ἀπ' αὐτῆς τῆς χροιάς οὕτως ὠνομασμένος, αἱματώδης γάρ ἐστὶ τὴν μορφήν. <sup>[25]</sup>

22 Ἀλλὰ καὶ τριβεὶς καὶ εἰς ὕδωρ λυθεὶς αἱματῳδες ὅλον κάκεῖνο τίθησι. Τοῦτον εἰς πᾶσαν ὀφθαλμίαν ὠφελιμώτατον εἶναι λέγουσι κερασθέντα μετὰ μέλιτος εἴτε γάλακτος. Ἀλλὰ καὶ τῇ χειρὶ κρατούμενον ἢ φορούμενον ἐπὶ τοῖς ἐν δικαστηρίοις ἀγῶσι πρὸς νίκην μέγα συμβάλλεσθαι. Καὶ μετὰ ὕδατος πινόμενον κατὰ τῶν ἰοβόλων πάντων ἀντιφάρμακον προφυλακτικὸν γίνεσθαι, καὶ ἡδὺν καὶ χαρίεντα καὶ πᾶσι φίλον τὸν φοροῦντα τοῦτον ἐργάζεσθαι. Λίθος ὁ λιπαραῖος, ὄντινα καὶ λέγουσιν ἐν Ἀσσυρίᾳ γίνεσθαι κάκεῖθ' ὅτε παρὰ

Μέμνονος εἰς Τροίαν κομισθῆναι καὶ τῷ Πριάμῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Τρώων ὡς μέγα τε δῶρον προσενεχθῆναι. <sup>[10]</sup>

- 23 Τοῦτον δὲ φασὶ καὶ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι μάγους περὶ πολλοῦ τίθεσθαι. Πολλὰ γὰρ πρὸς τὰς ἐπωδὰς αὐτοῖς καὶ γοητείας συμβάλλεσθαι, καθημεροῦν δὲ διὰ τούτου καὶ ὄφεις καὶ δράκοντας. Ἀλλὰ καὶ πίνοντας ἐκ τούτου τοῦ λίθου μαντικούς γίνεσθαι καὶ ὀρνεοσκόπους καὶ ἀπλῶς ὥσπερ ὀργάνῳ τῷ τοιούτῳ χρῆσθαι πρὸς πᾶσαν αὐτῶν τῆς τέχνης δύναμιν. Λίθος νεβρίτης· ὠνόμασται δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ ταῖς παλαιαῖς Βάκχαις ταῖς τὰς νεβρίδας φορούσαις καὶ θεραπαίναις καὶ ἀκολούθοις τοῦ Διονύσου ἐπιτήδειον εἶναι καὶ πρὸς μαντείας αὐταῖς συμβάλλεσθαι. <sup>[10]</sup>
- 24 Λέγουσι δὲ καὶ παυσίπονον αὐτὸν εἶναι τὰς ὀδύνας παντοίων ὄφρων ἐξιώμενον, τιθέναι δὲ καὶ τῇ γυναικὶ τὸν ἄνδρα φίλτατον καὶ ἐπιθυμητὸν. Καὶ ἀσπίδων δὲ ἀποτρεπτικὸν γίνεσθαι. Τούτου δὲ τὴν χροιάν ὁμοίαν εἶναι πράσῳ χλωρῷ. Λίθος χαλαζίτης. <sup>[5]</sup>
- 25 Καὶ τούτου δὲ τὴν δύναμιν ἀρίστην εἶναι λέγουσιν ὡς καὶ πυρετῶν ἀποτρεπτικὴν καὶ σκορπιοδῆκτοιν ἱατικὴν, καὶ μαντικὴν δὲ φανεροῦσαν τὰ μέλλοντα τῷ φοροῦντι. Σωκράτους καὶ Διονυσίου περὶ λίθων.
- 26 Λίθος σμάραγδος, ὁ κάλλιστος καὶ πολύτιμος, δύναμιν ἔχει πρὸς πᾶσαν χάριν καὶ ἐπιτυχίαν ἐν πάσῃ πράξει. Τοὺς γὰρ ἀγνώως φοροῦντας αὖξει βίῳ τε καὶ λόγῳ καὶ πράξει καὶ πράγματι. Ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὑδρομαντείας καὶ δούλοις πρὸς ἐλευθερίαν συμβάλλεται. Ὅς γὰρ αὐτὸν κατασκευάσει καὶ τελέσει, πάντων ἐπιτεύζεται. Δεῖ δὲ αὐτὸν κατασκευάσαι οὕτως· κτησάμενος τὸν λίθον κέλευε ἀδάμαντι γλυφῆναι κάρηνα εἶτα εἰς τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἐστῶσαν Ἴσιν ἔπειτα τρύπησον εἰς μῆκος καὶ ἐμβαλὼν χρυσὴν βελόνην φόρει περὶ τὸν δάκτυλον. Οὗτος ὁ λίθος γεννᾶται ἐν Ἰνδίᾳ, ὅπου ὁ Φισὼν ποταμὸς ἐκ τοῦ παραδείσου ἔρχεται. Οὗτος ὅρασιν ἔχει ὁμοίαν τῇ χλοῇ τῆς γῆς. Καὶ ὁ μὲν πρασώδης οὗτος καλεῖται νερωνιανός. Ὁ δὲ παρὰ τοῦτον ὑποχλωριάζων λέγεται σμάραγδος ὑακτορίζων. Ἐὰν δὲ ἢ ὑπόχλωρος, ἀσπροειδής ἔλαττον τούτου, λέγεται τακτώριος. Λίθος ὑάκινθος. <sup>[15]</sup>
- 27 Γλύφεται ἐν τούτῳ τῷ λίθῳ τῷ καθαρῷ Ποσειδῶν ἔχων δελφῖνα τῷ δεξιῷ ποδὶ καὶ τρίαῖναν τῇ δεξιᾷ χειρὶ· τελέσας οὖν οὕτως ἔχε φορῶν τῷ δακτυλίῳ, καὶ ποιεῖ πάντα ὅσα καὶ ὁ σμάραγδος. Ἀλλὰ καὶ τοὺς διὰ θαλάσσης ἐμπορευομένους ἀπὸ κλύδωνος ῥύεται. Λίθος ὁ σπάνιος. <sup>[5]</sup>
- 28 Οὗτος καὶ ἄνευ γλυφῆς φορούμενος μεγάλα ἀποτελεῖ. Οὐδεὶς δὲ τὸν λίθον τοῦτον ἔχει ἄλλ' ἢ ὁ μόνος ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὅθεν δυνατὸς γέγονε καὶ τῶν ἄλλων ὑπερφερέστερος. Τὸ δὲ εἶδος τούτου τοῦ λίθου ἐστὶν ὥσπερ ἡ λυχνίτης καθαρὸς, πορφυροῦς, ἡλιόφειγος. Λίθος ὁ χαλκηδόνιος τὴν χροιάν ἐστὶ πυραυγῆς ἄνθρακι ὁμοῖος, ἔλαττον δὲ τοῦ σπανίου στιβαρός. <sup>[5]</sup>
- 29 Οὗτος ὁ λίθος ἐστὶν ὁ λυχνίτης, ὁ ἄνθραξ, καθαρὸς, αἵματοειδής. Οὗτος ἐπιχαρᾶσθαι Ἀθηναῖν τελείαν κρατοῦσαν τῇ δεξιᾷ χειρὶ ὄρνεον τὸ λεγόμενον ἐρώδιον, τῇ δὲ εὐωνύμῳ κατέχουσιν κρᾶνος, καὶ φορούμενος μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὸν φοροῦντα ποιήσει περιγίνεσθαι πάντων ἐχθρῶν καὶ ἀντιπάλων, ἐπίχαρὶν τε καὶ εὐσύνετον καὶ πάντα δυνάμενον καταπράττεσθαι καὶ ναυαγίων ἀνώτερον. Σημειῶσαι δὲ τὸν λίθον οἷός ἐστιν, ἐὰν αὐτὸν προστρίψῃς ἱματίῳ μαλακῷ. Ἐπισπαστικὸς γὰρ γίνεται τῆς παρακειμένης ὕλης αὐτῷ ἀρπάζων κάρφη ὥσπερ καὶ ὁ μαγνήτης τὸν σίδηρον. Γίνεται δὲ ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ὅπου καὶ οἱ προγεγραμμένοι. Λίθος ὁ βαβυλώνιος. <sup>[10]</sup>
- 30 Οἱ δὲ σάρδιον τοῦτον καλοῦσιν. Βαβυλώνιος δὲ ἐστὶν ἕτερος λίθος ὑποκείμενος τοῖς Χαλδαίοις. Ὁ δὲ βαβυλώνιος ἔχει ὡς ἄνθρακος καιομένου αὐγὴν· ἡδὺς ὥσπερ ἡλίου ἀνατολή. Οὗτος ὁ σάρδιος εἰς Βαβυλῶνα γίνεται λευκάζων, ἔχων ζώνας μέσσην λαμπρὰς ἀπαυγιζούσας. Οὗτος φορούμενος ὑπὸ λαμπρῶν ἀνδρῶν, μάλιστα τῶν ἐν τῷ παλατίῳ, ποιεῖ αὐτοὺς ἐν μεγάλας

τιμᾶσθαι δόξαις. Γεγλυμμένος ἔχων τὴν Ἄρτεμιν τελείαν καὶ παρισταμένην αὐτῇ ἔλαφον, ποιεῖ δὲ τὸν φοροῦντα ἀνδρεῖον, γοργόν, γενναῖον, εὖψυχον. Ἀπωθεῖται δὲ καὶ τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων ἐπιφερόμενα τραύματα ἀσθενεστέρους τοὺς ἐναντίους ποιῶν, καὶ ἐάν τις τραυματισθῇ καὶ περιάψῃ τὸν λίθον τοῦτον εἰς τὸν τόπον, οὐκ ἔῃ τὸ τραῦμα οἰδῆσαι. Τηρεῖ δὲ καὶ ἀνώδυνον τὸν φοροῦντα ἀπὸ τῶν τραυμάτων, ἣν ἔχει. Γλύφεται δὲ καὶ Ἄρης, ὁ δεσπόζων τοῦ λίθου. Τοῦτω γὰρ ἀνάκειται. Λίθος σαρδώνυξ. <sup>[15]</sup>

- 31 Οὗτος ὑπὸ πάντων τῶν μάγων μόλοχος λέγεται διὰ τὸ μαλάσσειν καὶ ἀπαλύνειν τὰς τῶν ὑπερεχόντων δυνάμεις. Οὗτος φυλακτήριον μέγιστον τοῦ σώματός ἐστιν. Ἀθηναῖοι δὲ τοῦτω χρῶνται τῷ λίθῳ ὅτι ἐπιτευκτικός ἐστιν. Λαμβάνουσι δὲ αὐτὸν μηνὶ ξανθικῷ ἡλίου ὄντος ἐν κριῷ καὶ γλύφουσι κριὸν καὶ Ἀθηνᾶν καρδίαν κρατοῦσαν. Οὗτος ἔχει ζώνας ποικίλους πολλὰς, τὰς μὲν ἀεριζούσας τὰς δὲ χρῶμα ἐχούσας μέλιτος, ἀλλὰ καὶ μελαίνας καὶ ὑπολευκιζούσας καὶ ἐτέρας λευκοτέρας. Λίθος ὄνυχίτης. <sup>[10]</sup>
- 32 Οὗτος ἐν τῇ Ἰνδικῇ γίνεται λευκὰς ζώνας πλείστας ἔχων ἐν ἑαυτῷ ἀεριζούσας. Ἐπιχάρασσε δὲ ἐπ' αὐτῷ σπείραμα ὄφεως ἔχον προτομὴν ἥγουν κεφαλὴν κυνός. Οὗτος φορούμενος τὰ ἐντὸς πάντα φυλάσσει καὶ οὐκ ἔῃ βλαβῆναι τὸν φοροῦντα αὐτόν. Ἐχει δὲ ζώνας λευκὰς ὡς εἴρηται καὶ ὀλίγας ξανθιζούσας. Λίθος ὄνυχίτης ἕτερος ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸ μὲν τι μέλιτος χρῶμα, τὸ δέ τι μέλαν, μέσον δὲ λευκόν. <sup>[5]</sup>
- 33 Οὗτος ἐπιχαραχθεὶς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν εὐτεκνίαν ποιεῖται. Ἐὰν δὲ ἐν ὄχλῳ προπορεύηται ὁ φορῶν, ἐνδοξότητα καὶ εὐημερίαν αὐτῷ προξενεῖ. Λίθος ὄνυχίτης ἕτερος, ὃν τινες περιλεύκιον καλοῦσιν. <sup>[5]</sup>
- 34 Ἐὰν γλυφῇ εἰς αὐτὸν ῥὸν καὶ μέσον τοῦ ῥοῦ κἀνθαρον, ἄληπτος ἐν τῷ βίῳ ἔσῃ. Καὶ χρημάτων καὶ πραγμάτων εὐπορήσεις πολλῶν. Λίθος ὄνυχίτης ἕτερος, λευκὸς καὶ διαυγὴς διόλου καθάπερ ἀήρ.
- 35 Ἦστι δὲ οὗτος ὄνυχίτου γένος. Ἐπιχάρασσε οὖν εἰς αὐτὸν σπείραμα ὄφεως ἔχον προτομὴν ἥτοι κεφαλὴν λέοντος καὶ ἀκτῖνας. Οὗτος φορούμενος οὐκ ἔῃ ὅλως ἀλγῆσαι τὸν στόμαχον. Ἀλλὰ καὶ ὅσαις ἂν χρῆση τροφαῖς εὐπεπτήσεις. Ὁ δὲ φορῶν μὴ ἀποτιθέσθω αὐτόν. Λίθος ὄνυχίτης ἕτερος μέλας τῇ ὄψει διόλου. <sup>[5]</sup>
- 36 Οὗτος ὠφέλιμος ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Γλύφεται δὲ ἐν αὐτῷ Χνούβιος ἔχων κεφαλὰς τρεῖς. Λίθος χρυσόλιθος ὑγρός, διαυγής, διαφανής, χρυσίζων.
- 37 Οὗτος φορούμενος κοσμίους ποιεῖ καὶ ἀγαθοὺς ταῖς γνώμας, μάλιστα δὲ ταῖς γυναιξὶ φορεῖν συμφέρειν. Ἐπιχάρασσε οὖν Ἀφροδίτην καὶ τελέσας ἔχε. Ποιεῖ δὲ πολλὴν χάριν. Λίθος ὁπάλλιος. <sup>[5]</sup>
- 38 Οὗτος λέγεται ὑπὸ τινων σαλπιζηνός, ὑπὸ δὲ ἄλλων παιδέρως διὰ τὴν εὐμορφίαν. Ἦστι δὲ παρόμοιος ἀμεθύσῳ, ἀνείμενος καὶ διαυγής, ὑελίζων, προσφιλὴς μὲν πᾶσιν, μάλιστα δὲ τῷ ἡλίῳ. Ἦστι δὲ οὗτος καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑπερεχόντων αἰτήσεις ἐπιτευκτικός, ἐπιχαρὴς τε καὶ ἐνδοξος ὁ λίθος. Ἐπὶ δὲ τοὺς ἀποτροπιαζομένους ἄκρως εὐεργετῇ καὶ μάλιστα τοῖς φανταζομένοις ὑπὸ τῆς Ἑκάτης. Ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια τῶν παιδῶν. Γλύφεται δὲ ἐν αὐτῷ [Magical Character] [Magical Character] Λίθος ἀχάτης. <sup>[10]</sup>
- 39 Οἱ ἀχάται μέγιστας δυνάμεις ἔχουσιν. Εἰσὶ δὲ Ἑρμοῦ. Ὁ δὲ ὁμόχρους λέοντος δορᾶ ἰσχύει πρὸς τοὺς σκορπιόδηκτους προστεθεὶς ἢ λειωθεὶς καὶ παραχρησθεὶς μεθ' ὕδατος. Ἀντίκα γὰρ ἄπονον ποιεῖ τὸν πληγέντα. Εὐθετος δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐχιοδήκτοις τριβεὶς καὶ ἐπιπασθεὶς τῷ δῆγματι ἢ καὶ μετὰ οἴνου ποτισθεὶς. Φορούμενος δὲ ἐν τῷ δακτυλίῳ ποιεῖ τὸν φοροῦντα εὐπροσήγορον καὶ εὐόμιλον καὶ εὐπειθῆ καὶ δυνατόν καὶ ἐν πᾶσι περιχαρῆ, εὐρρωστόν τε καὶ εὐχρουν. Τελεῖται

δὲ οὕτως λαβὼν βελόνην χαλκὴν γράφει ἐν αὐτῷ τὸ ὄνομα τοῦτο· ἰάχω, καὶ ὑπόθεσις εἰς τὸν δακτύλιον τὸν λίθον καὶ ἐντυπώσας φόρει. Οὗτός ἐστιν ὀλοκίτρινος. Λίθος ἀνταχάτης. <sup>[10]</sup>

40 Ἔστι μὲν πολλῶν διαφορώτερος τῷ εἶδει τοῦ ἀχάτου, τῇ δὲ δυνάμει κράτιστος. Οὗτος ὁ λίθος τριταῖον τε καὶ τεταρταῖον καὶ πᾶσαν ἄλλην περίοδον νόσου ἰᾷται. Γίνεται δὲ οὕτως τρίψας ὑποθυμία εἰς διαπύρους ἄνθρακας ὡς ἀντὶ λιβανωτοῦ, οὐκ ἄγαν δὲ λεπτὸν θυμιάται, ὡς ἂν ἐπὶ πλείονας ὥρας μείνας ἐλκυσθῇ διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ οὕτως ἀπαλλάσσεται τῆς περι[όδου]. Λίθος δενδραχάτης ἔχων ἐν ἑαυτῷ δενδρύφια· ἔσωθεν γὰρ τοῦ λίθου διαφανεῖς ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὡς δενδρόκλώνας. <sup>[5]</sup>

41 Ἔχει δὲ ὁ λίθος ἔξωθεν μέρος τι μέλιτος χρῶμα, καὶ ἕτερον κηροῦ εἶδος, ἔσωθεν δὲ ὑπόλευκα διαφανέστατα δενδρύφια. Ἀρμόζει δὲ τοῖς οἰκονομοῦσι πράγματα· πιθανὸν γὰρ καὶ εὐπορον τὸν ἐγχειροῦντα ποιεῖ. Συμβάλλεται δὲ τοῖς ἐν ἀγρῷ σπείρουσι. Περιτίθησιν αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρα ἢ τὸν τράχηλον. Τοῦτον ἔχων σπορεὺς πολλαπλασίονα γεωργήσει. Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, μεγάλας ὠφελείας ἔχει. Ἔτι μὲν καὶ εὐπορίαν δίδωσι τῷ φοροῦντι. Λίθος ἰασπαχάτης. <sup>[10]</sup>

42 Οὗτος ὕδρωπα θεραπεύει καὶ δίψαν παύει παραδόξως. Φυλάσσει δὲ τὸ σῶμα ὑγιὲς καὶ ἐρρωμένον. Λίθος σαρδαχάτης ἐστὶν θελκτήριος πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν καὶ λόγων εὐρετικός καὶ ἐπιφορᾶς, καὶ ἐχθρῶν ἀμυντικός καὶ ὑπαγωγὸς πρὸς ἔρωτα.

43 Τοῦτον ὁ φορῶν προσφιλὴς πᾶσιν ἀνθρώποις γίνεται. Ἔτι δὲ καὶ φίλων μέσον θὲς τὸν λίθον ἢ δούς αὐτὸν ἐτέρῳ κρατεῖν ἐν τῇ χειρὶ, παραχρῆμα διαλλαγῆσονται. Τελεῖται δὲ τῇ ὑπογραφῇ ταύτῃ [Magical Character] [Magical Character] Οὗτος ὁ λίθος ἐστὶ χρώματος κιτρίνου ἔχων ζώνας λευκάς καὶ ἐτέρας ζώνας ξανθίζούσας. Λίθος πολύζωνος. <sup>[10]</sup>

44 Οὗτος στιβαρὸς ἐστὶ, πυκνός, στερεός, ὑπόχρους, ἔχων ζώνας πυρώδεις, ἀεριζούσας, ἀφεγγεῖς καὶ ἐτέρας μακρὰς ζώνας ὡς ἐπιλευκίζούσας καὶ ἐκ τῶν τοιούτων μακρῶν ζωνῶν, εἴπερ ὄφεος δέρμα περιέζωσται, οὗτος ποιεῖ φίλων συστάσεις πολλῶν, πράξεις τε καὶ κέρδη ἐκ πολλῶν ἀφορμῶν δίδωσιν, ἀπολύει περιαιπτόμενος περιόδους νοσώδεις καὶ δίκας. Λίθος πάγχρους ποιεῖ τοῖς ἐπιληπτικοῖς καὶ ἰκτερικοῖς ἄκρως. <sup>[5]</sup>

45 Περίαπτε δὲ ἀρπεδονίῳ βομβυκίνῳ εἰς τὸν τράχηλον, καὶ ἔσται παραχρῆμα ὑγιὲς ὁ πάσχων. Ἴνα δὲ ἴδῃς ὅτ' ἀληθὴς ἐστὶ, ἐπειδὴ εἰσιν ὅμοιοι αὐτῶν πολλοὶ μηδαμοῦ χρήσιμοι, βάλου εἰς χύτραν καινὴν χρώματα πολλὰ καὶ διάφορα ζωγραφικὰ καὶ ὑπόκαυσον πολὺ πυρὶ ἐπὶ ὥρας δύο καὶ ἐὰν ἡ ἀληθὴς ὁ λίθος, πάντα τὰ χρώματα γίνεται ὡς μίλτος, τὴν δὲ ὁσμὴν ἔξει ροδίνου μύρου καλλίστου. Τοῦτον τὸν λίθον λέγουσι πάγχρουν, καλεῖται ὑπὸ τινων ταωνίτης διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν χροιάς πολλὰς καὶ ποικίλας· ἔχει γὰρ ἐν ἑαυτῷ ὡς ἐπὶ ταῶνος μόρφωσιν. Λίθος σμυρνίτης ὑπόχλωρός ἐστιν, ἀποτριβόμενος δὲ ὁσμὴν δίδωσι σμύρνης ὁμοίαν. <sup>[10]</sup>

46 Ἔστι δὲ χαριτήσιον μέγα, μάλιστα δὲ γυναιξί· πολλοὶ γὰρ ἐρασθήσονται αὐτῆς ἀπλανῶς τῇ δυνάμει. Ἀντιφάρμακον οὗτός ἐστι τοῖς πάσχουσι. Διαιρεῖται δὲ ὑποτριβόμενος. Λίθοι χελιδόνιοι γίνονται εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν χελιδόνων. <sup>[5]</sup>

47 Οὗτοι φορούμενοι χάριν ἔχουσιν ἐπιτευκτικὴν εἰς ὃ τι ἂν βούλῃ. Ποιοῦσι δὲ προσφιλεῖς καὶ ἐρασμίους καὶ εὐπράκτους, εἴτε γυνὴ ἔχει αὐτόν, εἴτε ἀνὴρ. Ἄλλως δὲ· οἱ χελιδόνιοι λίθοι εἰς τὰς κοιλίας τῶν χελιδόνων εὐρίσκονται, βελτίονες δὲ εἰσιν οἱ ἀπὸ τῶν νοσησίων λαμβανόμενοι. Γένη δὲ αὐτῶν εἰσι δύο, μέλας καὶ πυρρός. Λάμβανε δὲ τὰς χελιδόνας ἐξ ἱεροῦ τόπου, βέλτιον γὰρ ἐστὶν· εἰ δὲ μή, ἀπὸ ἀγορᾶς <ἢ ἀπ'> ἐπισήμου τόπου δημοσίου, πλείω γὰρ ἰσχύουσιν αὐταί. Ταύτας οὖν ἄρας σχίσον καὶ ἄρον τοὺς λίθους. Εἰσὶ δὲ ἀναγκαῖοι πρὸς σεληνιαζομένους τε καὶ ἐπιληπτικούς καὶ ὕδρωπικούς. Ἔχουσι δὲ καὶ ἐτέρας πολλὰς ἐνεργείας καὶ δυνάμεις ἀναγκαίας. Λίθος ἱερακίτης ὁμοίός ἐστι τῇ τοῦ ὀρνέου πτερώσει· ἔχει δὲ ἐν αὐτῷ ἰνάρια ἀργυρίζοντα καὶ χρυσίζοντα, ὃν διείρας λίνῳ τῷ ἀπὸ καλάμου φόρει. <sup>[10]</sup>



- 48 Ἄγαθος ἐστὶ, πρῶτος ταῖς ἀπαντήσεσι. Πρὸς δὲ τὰ διορατικὰ τῶν ὁμμάτων ἄκρως ποιεῖ τὴν δὲ βαρυωπίαν ἣν λέγουσιν τινες ἄμβλωσιν ἢ νεφέλιον ὁ λίθος περιφθεῖς κατὰ τοῦ μετώπου ἀφαιρεῖται, ὁξυδορκίαν τε καὶ εὐοψίαν πάνυ παρέχει, οἷαν καὶ αὐτὸ τὸ ζῶον ἔχει καθὼς λιπαρεῖος ἄπος..... ὁξὺ εὐρίσκεται δὲ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ ζώου ἢ ἐν τῷ μετώπῳ ο[.....] ἀναγο[.....]πὶς ὄνυχας [...] πρακτος τοῖς κεκτημένοις. Ὁμοίως δὲ καὶ μυῖαις ἀντιπάσχει ἄκρως· ἔαν γὰρ [γάλακτι καὶ μέλιτι ἐπιχρίσης], μυῖα τὸν φοροῦντα τοῦτον, οὐ καθιστῆσεται μυῖα ἐπ' αὐτόν. Λίθος δρακοντίτης [. <sup>[10]</sup>
- 49 ....] ἐκ ζῶντος λαμβάνεται· ἔστι [...] ἐπιμήκης τελούμενος ζῶναις τρισί, πορφυρᾷ, ὑακινθίνῃ καὶ λευκίνῃ· ἔμπνους δὲ ἐστὶ κινούμενος, χρήσιμος πρὸς ἀμαύρωσιν. Λίθος ἀσπαλακίτης ἔμπνους ἦν καὶ αὐτὸς καὶ ἐμφορῆς ἐστὶ τῷ ἀποβάλλοντι καὶ χρήσιμος πρὸς θησαυρῶν εὔρεσιν.
- 50 Γλύψον δὲ εἰς αὐτόν τὸν λίθον τὸν ἀσπαλακίτην ἄνθρωπον γυμνὸν κατέχοντα δίκελλαν, καὶ οἷον ἐπικεκυφότα καὶ σκάπτοντα καὶ γύροθεν αὐτοῦ τὰ ὀνόματα ταῦτα [Magical Character] καὶ ὅπισθεν αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦτο APAM καὶ κατακλείσας ἐν χρυσῷ κανθάρῳ φόρει ἐν τῷ μικρῷ σου δακτύλῳ τῷ δεξιῷ. Καὶ ἔσει ἀνίκητος καὶ ἀκίνητος ἔνθα εἰσὶν χρήματα. Λίθος σαυρίτης ἐκ σαύρας ζώσης λαμβάνεται· εὐειδέστατος δὲ ἐστὶ καὶ δίχροος βοστρύχων Ἀφροδίτην παρ[όμοιος]· πρὸς ἀγωγὰς δὲ χρήσιμός ἐστιν· ἄξεις γὰρ ἣν βούλει ἐπευξάμενος αὐτῷ τὴν ἄρρ. <sup>[10]</sup>
- 51 ..ισιν. Λίθος φρυνίτης.
- 52 Ἐκ βατράχου φρυνίτης λαμβάνεται· ὅμοιος δὲ ἐστὶ κατὰ πάντα χελώνῃ· οὗτος χρήσιμός ἐστιν εἰς ἀγωγὴν γυναικῶν, ἐπειπόντος σου ταύτην τὴν εὐχήν· περιπατήσῃ γὰρ πάντα τὸν χρόνον ἢ γυνή. Λίθος ὑαινίτης ποιεῖ μεγάλα πράγματα· παρέχει δὲ καὶ ὁξυδορκίαν.
- 53 Οὗτος εὐρίσκεται εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ζώου καὶ τελούμενος ποιεῖ πολλὰς ἐνεργείας καὶ τὰ ἐν σκοτείᾳ φαίνεσθαι.